

DEMİSAŞ DÖKÜM EMAYE MAMÜLLERİ SANAYİ A.Ş.
2022 YILI
RİSKLER VE YÖNETİM ORGANININ DEĞERLENDİRMESİ

1-OPERASYONEL RİSKLER

Müşteri Kaynaklı Riskler:

Satışlarımız ton bazında % 32'si dış piyasa, % 68'lik kısmı ise iç piyasaya yapılmaktadır. Dış piyasada en önemli pazarımız Avrupa ülkeleridir. Dolayısıyla ürün çeşitlerimiz çoğunlukla bu ülkelerdeki müşterilerin taleplerine göre şekillendirilmiştir. Müşteri ve ürün grupları değerlendirilip, belirlenen hedef risk parametreleri gözetilmektedir. Ticari alacaklarımız alacak sigortası ile teminat altına alınmıştır.

Ürün Kaynaklı Riskler:

Müşterilerimizin beklentilerini karşılamak amacıyla tüm birimleri kapsayan Kalite Yönetim Sistemi uygulanmasına özen gösterilmektedir. Bu nedenle kontrol süreci, uluslararası standartlar, müşteri spesifikasyonları ve müşteri istekleri göz önüne alınarak tespit edilmektedir. Gerektiğinde düzeltici ve önleyici faaliyetler çerçevesinde kalite çemberleri oluşturularak kalite yönetim sistemi araçları ile kalite politikası güncellenmektedir. Hatalı ürünlerin müşteriye gönderilmesi olasılığını en alt seviyeye düşürmek amacıyla da teknolojik test ekipmanları ve görsel kontroller kullanılmaktadır. Bunlara ek olarak müşterilerimizle yakın ilişki kurularak ürünün kullanım amacı ve yeri takip edilerek ürün bilinirliğinin artırılması da sağlanmaktadır. Bununla birlikte ürün sorumluluk ve geri çağırma sigortası teminatları dahilindeki riskler güvence altına alınmıştır. Şirketimiz Covid-19 dolayısıyla çıkarılan yasal gerekliliklere ve TSE tarafından hazırlanan kılavuza uyumun değerlendirilmesi sonucunda Güvenli Üretim Belgesi'ne sahiptir.

İnsan Kaynakları Riski:

Sektördeki rekabet gücümüzü koruyabilmemizin en önemli etkenlerinden biri, bizim için kritik pozisyonlardaki personelimizi şirketimiz bünyesinde tutabilmemizdir. Faaliyet gösterdiğimiz sektörde yetişmiş ve yetkin insan kaynağının yetersiz olması sebebiyle mevcut personelimizin işten ayrılması durumunda, faaliyetlerimizin etkilenmesi durumuyla karşı karşıya kalabiliriz. Bu risk kapsamında çalışan memnuniyeti anketleri yapılmakta, anket sonuçlarının sonuçlarına yönelik planlamalar yapılmaktadır. Performans yönetim sistemi içinde her çalışan için hedef yayılımına uygun olarak performans hedefleri verilmekte ve bunların sonuçları dönemsel olarak değerlendirilmektedir. Kariyer planlaması, ücret, eğitim ve motivasyon çalışmaları bu çalışmalar sonuçlarına göre yürütülmektedir. Ücret politikalarında bölge ve sektör ortalamaları da gözetilmektedir.

Dış Etkenlerden Kaynaklanan Riskler (Rekabet Riski):

Yüksek rekabet olan bir sektörde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Mevcut müşterilerimizi elde tutmak ve portföyümüze yeni müşteriler katmak için her zaman diğer şirketlerle rekabet etmek durumundayız. Müşterilerimizin aldıkları ürünlerimizden memnun kalmaları, piyasadaki itibarımız ve müşterilerimize geniş bir coğrafyada hizmet vermemiz rekabet içindeki yerimizi belirleyen en önemli faktör olarak gözükmektedir.

Özellikle 2022 yılı 1. Çeyrekte itibaren başlayan Rusya – Ukrayna savaşı sonrasında global piyasalarda ortaya çıkan hammadde, enerji, navlun ve makro ekonomik verilerdeki belirsizlikler Şirketimiz tarafından hassasiyetle takip edilmiş ve bir dizi önlemler hayata

geçirilmiştir. Verimliliğimizi azami seviyede tutacak şekilde üretim aşamasında set-up süreleri, kalıp verimlilikleri, lot büyüklükleri gözden geçirilmiş ve sonrasındaki proseslerdeki kumlama, taşıma, temizleme vs adımlarda adam/saat iyileştirmeleri konusunda tedbirler alınmıştır. Son dönemlerde meydana gelen arz/talep dengesizliğinin yarattığı enflasyonist etki sonucu artan üretim maliyetlerimiz global kabul görmüş başlıca endeksler olan CAEF_FEAF_TUDÖKSAD-LME, EPIAŞ+YEKDEM verileri ile takip edilerek sektörümüz ve Şirketimizin sürdürülebilirliği de gözönünde bulundurularak müşterilerimiz ile aynı paydada satış fiyatlarımıza yansıtılmaya çalışılmıştır.

Tedarik riskleri kapsamında ise aşağıdaki önlemler alınmıştır:

- Tedarikçiler ile sürekli iletişim halinde kalınmak suretiyle tüm gelişmeler yakından takip edilerek bilgi paylaşımında bulunulmuş, piyasa aktif şekilde kontrol edilmiştir.
- Onaylı tedarikçi listemiz gözden geçirilmiş, mal ve hizmet tedarığının aksamaması için tedarikçi alternatifleri oluşturulmuştur.
- Hammadde ve yardımcı malzeme alımlarımızın tamamı için, haftalık planlama yapılmış ve optimum stok seviyeleri korunmuştur.
- Global ekonomik verilerde yaşanan kur ve fiyat dengesizliğinden korunmak için, hem şirketimiz hem de tedarikçimizin menfaatleri göz önüne alınarak fiyat çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Şirket politikamız vizyonumuz ve misyonumuz olan "Müşteri memnuniyetine bağlı istek ve taleplerine kalite standartlarına uygun olarak zamanında, eksiksiz tam olarak belirtilen yerde teslimat yapmak" anlayışı ile Kurumumuzun sektördeki yeri bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da korunacaktır.

2-FİNANSAL RİSKLER

Şirketimizin Finansal Risk Yönetimi, mali yükümlülükleri yerine getirebilmeyi ve piyasadaki değişkenlik sebebiyle muhtemel olumsuzlukların yaratacağı etkileri kontrol altına almayı hedeflemektedir. Risk yönetimine ilişkin faaliyetler, Riskin Erken Saptanması Komitesi tarafından izlenmektedir. Belirlenen risklere ilişkin açıklamalar aşağıdadır.

Finansal riskler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

Kredi Riski:

Şirketimiz kredi riskini, müşteri kredi değerlendirmeleri, müşteri kredi limitleri ve müşteri alacak sigortası programları ve yöntemleriyle kontrol etmektedir. Alacakların tahsil süreci ekonomik konjonktürden etkilenebilmekle birlikte, Alacak Sigortası enstrümanı etkin kullanılmaktadır. Müşterilerimizin büyük bir kısmı bankalar ve derecelendirme kuruluşları raporlarından yüksek değerlendirme alan itibarlı firmalarından oluşmaktadır.

Likidite Riski:

Şirketimiz likidite riski yönetimi çerçevesinde fonlama kaynakları çeşitlendirilmekte, vadeli yükümlülükler ile uyumlu olacak şekilde artırılmakta, yeterli düzeyde nakit ve nakde dönüştürülebilir enstrüman bulundurulmakta, ani bir nakit ihtiyacını karşılayabilmek için Şirketin likidite oranlarının belirlenen limitlerin altına düşmemesine çalışılmaktadır.

Kur Riski:

Şirketimiz kur riski yönetiminde ana prensip olarak, kur dalgalanmalarından en az etkilenecek şekilde, döviz varlıklarını ve döviz yükümlülüklerini, döviz cinsleri ve vadeleri bazında dengelemekte ve belirlenen limitler çerçevesinde sifıra yakın bir döviz pozisyon seviyesini korunmakta ve kontrol etmektedir. Kur riski yönetiminde gerek duyulduğunda türev vadeli işlem sözleşmeleri kullanılmaktadır.

Faiz Riski:

Şirketimiz faiz riskinin kontrol altına alınması ve faiz oranına duyarlı varlık ve yükümlülüklerinin dengelenmesi amacıyla, belirlenen oranlar çerçevesinde sabit ve değişken yapıllı kaynaklar kullanılmakta olup, gerektiğinde türev finansal araçlardan faydalanabilir.

3-HUKUKİ RİSKLER

Şirketimizin Hukuk müşavirliğinin beyanına göre, rapor tarihindeki durum itibariyle devam eden aleyhte davalar için muhasebe hesaplarında yasal karşılıklar ayrılmıştır. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ilgili yasal gereklilikler yerine getirilmiş olup, olası hukuki riskler bertaraf edilmiştir.

4-BİLGİ TEKNOLOJİLERİ RİSKİ

Bilgi sistemleri değerinin gizliliği, bütünlüğü veya erişilebilirliğini olumsuz yönde etkileyen her türlü tehdit, riskle ilişkilidir.

Güvenlik riski doğuran durumlar için sistemlere erişim sağlayan güvenlik politikaları, şifre ve erişim yapısının düzenlenmesi ve devamlı takibi yapılmaktadır. Bilgi veya uygulamalara bir sistem hatası veya doğal bir felaket sonucu erişilemeyebilir. Sistem kaybı veya çökmesi sonrasında BT sistemleri bilgiyi zamanında geri getiremeyebilir. Bunları önlemek için sistemlerin 27001 standartlarına sahip kurumlarda barındırılması ve ayrı şehirler ve merkezlerde felaket sistemlerinin bulundurulması sağlanmaktadır. BT' nin beklenenin altında performans göstermesi sonucu iş üretkenliği veya değerinin azalmasını önlemek için sistem ve uygulamaların aylık performans testleri yapılmaktadır.

Bilgi tutma ve işleme, düzenlemelere ve BT veya iş politika gereksinimlerine uygun gerçekleşmemesinin önüne geçilmesi için mevcut ERP standartlarında çalışılmaktadır.

İş ortamının ve bilgilerin 3. kişi ve kuruluşlarca paylaşılması riski; tedarikçi, taşeron firmalar ve çalışanlar ile yapılan gizlilik sözleşmesi kapsamında giderilmektedir.

BT' nin web varlığını devam ettirememesi riski ise firewall ve network yapısının sürekli analizi ve yeni oluşan tehditlere karşı tedbirler alınması ile önlenmektedir.

Network yapısının güvenliğinin sağlanması amacıyla, Network Access Control sisteminin devreye alınması suretiyle 3. şahısların şirket ağına sızma ihtimalinin önüne geçilmiştir. İki seviyeli erişim sistemi dış bağlantı taleplerinde uygulanmakta olup, danışmanların da

bağlanabilmesi ancak kurum politikaları çerçevesinde ve sadece sorunun kaynağına doğru yapılabilmektedir.

Kurumumuzda kullanılan yazılımların en güncel sürümleri sürekli olarak temin edilerek, yazılımların güvenlik sorunlarının önüne geçilmektedir. Sürümü güncel olmayan yazılımlara kullanım izni verilmemektedir. Kurumumuzda Pen testleri (kuruma dışarıdan internet vasıtası ile yapılabilecek siber saldırılara karşı kurumun ne derecede güvende olduğunu tespit etmeye yarayan bir test) bağımsız şirketlere düzenli olarak yaptırılmaktadır. Kurumumuzda Veri sınıflandırması ve DLP (kurumsal bilgilerin kimlerle paylaşılabileceğine ilişkin politikaları uygulayan yazılımdır) çalışmalarında sona gelmiş olup, test işlemleri devam etmekte, çok yakın zamanda da uygulamasına geçilecektir.

5-İŞ GÜVENLİĞİ RİSKLERİ

İşletmemizde tüm proseslerimizi kapsayacak şekilde, çalışanlarımızı karşılaşılabilecekleri tehlikelerden koruyabilmek amacıyla çalışmalar yürütmekteyiz. İşletmemizdeki tüm tehlikeler önceden belirlenerek, riskler gerçekleşmeden kaynağında, gerek mühendislik gerekse alternatif çözümlerle kontrol altına alınmaya çalışılmaktadır. Şirket olarak proaktif iş güvenliği yaklaşımını benimsemekteyiz. Çalışanlarımıza verilen teknik ve teorik eğitimler neticesinde, maruz kalabilecekleri tehlikeler, olası tehlikelerin sonuçları ve güvenlik önlemleri hakkında bilgilendirilerek oluşabilecek iş kazalarının önüne geçilmesine çalışılmaktadır. Tehlike risk skoru yüksek olan yerlerde rutin kontroller yapılarak risklerin sürekli olarak kontrol altında tutulmasına çalışılmaktadır. Hayati tehlike arz eden durumlarda gerekiyorsa aksaklıklar giderilene kadar iş durdurulabilmektedir.

İşletmemizde meydana gelebilecek tüm tehlikeler bölümler bazında yapılan risk analizleri ile belirlenerek, risklerin gerçekleşme olasılıkları ya da şiddetleri sistematik olarak azaltılmakta ve kabul edilebilir sınırlara düşürülmektedir. Öncelikli olarak yüksek risk skorlu tehlikeler üzerinde durulmakta ve en kısa sürede aksiyonlar alınmaktadır. Çalışanlarımızdan gelen tüm ramak kaldı bildirimleri değerlendirilerek gerekli görülen aksiyonlar bir plan dahilinde uygulanmaktadır. Meydana gelen iş kazalarının kök nedenleri araştırılarak aynı kazanın tekrarının ya da benzerinin yeniden meydana gelmesinin önüne geçilmesine çalışılmaktadır. Ayrıca acil durum denemeleri yapılarak, işletmemizi acil durumlara daha hazırlıklı hale getirmeye çalışmaktayız. Saha denetimleri ve ortam ölçümlerinden çıkan sonuçlar neticesinde problemleri alanlar belirlenmekte ve çalışma ortamlarındaki koşulların iyileştirilmesine çalışılmaktadır. Çalışanlarımıza daha ergonomik bir çalışma ortamı hazırlamaya çalışmakta ve sürekli iyileştirmekteyiz. Sağlık gözetimleri ve periyodik kontrollerle çalışanlarımızı sürekli olarak kontrol altında tutmaktayız.

İş sağlığı ve güvenliği tüm çalışmalarımızda işimizin ayrılmaz bir parçası ve önceliğidir. Bu konudaki sorumluluk tüm çalışanlarımızın temel görevleri arasındadır. Her çalışan gerek kendi güvenliğinden gerekse mesai arkadaşlarının güvenliğinden sorumludur. Güvenlik kültürünü en alt kademededen, en üst kademeye kadar yayarak ortak bilinç oluşturmaya çalışmaktayız. Çalışanlarımız en değerli kaynağımızdır. Hedefimiz ise sıfır iş kazası hedefine ulaşabilmektir.

6-PAYDAŞLAR VE ÇEVREYE YÖNELİK RİSK KONULARI VE ALINAN ÖNLEMLER;

Şirketi etkileyebilecek finansal, operasyonel, stratejik, dış çevre riski vb. her türlü riskin tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının hesaplanması, bu risklerin şirketin kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi, raporlanması, karar mekanizmalarında dikkate alınması ve bu doğrultuda etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması ve entegrasyonu konularında Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmak amacıyla oluşturulan Riskin Erken Saptanması Komitesi 2022 yılında 6 adet toplantı gerçekleştirmiştir.

Şirketimizin Risk Yönetimi Politikası bulunmaktadır. Buna göre, faaliyetlerde karşılaşılabilecek riskler ve bunlara yönelik alınacak önlemler ile izlenecek stratejilerin kararlaştırılarak uygulamaya geçilmesi sürecinde, usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Şirketimizce, çevresel risklere karşı komite kurulmuş olup; küresel değerlere zarar vermeyecek şekilde hassas davranılan eylemler planlanmakta ve çalışmalar yürütülmektedir.

Doğal kaynakların tüketimini azaltabilmek amacıyla hammaddelerin/yardımcı hammaddelerin birim üretim başına miktarları takip edilmekte ve gerekli önlemler alınmaktadır. Su temin ve atık su iletim kanalları ve ünitelerinde su tüketim verileri takip edilerek tüketimin azaltılması için gerekli önlemler alınmaktadır.

Üretim hatlarından çıkan atıkların azaltılması ile ilgili iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Değerlendirilebilir bütün atıklar için araştırmalar yapılmakta ve geri dönüşüm tesisleri ile çalışmalar yürütülmektedir. Şirketimiz; israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanması çalışmaları kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen Sıfır Atık belgesine sahiptir.

7- DİĞER

Raporda belirtilmeyen risk olarak değerlendirilebilecek diğer bilgiler, MKK nezdindeki Kamuyu Aydınlatma Platformunda yapılan Özel Durum Açıklamalarımızdan takip edilebilir.